

TOR:s skrivelse till Finansdepartementet

Ang arvoden vid inkomsttaxeringen och särskilda fastighetstaxeringen år 1971

Inkomsttaxeringen

Vad förbundet tidigare upprepade gånger anfört i fråga om svårigheter, som är förknippade med taxeringsarbetet i första instans, gäller fortfarande: i stora delar kvalificerat och omdömeskrävande arbete på obekvämt arbetstid och under svår tidspress, tidsödande inläsning av kontinuerligt föränderlig författningstext med tillhörande centralt eller regionalt utfärdade anvisningar, konfliktframkallande kontakter med de skattskyldiga osv. Under senare år tillkommen lagstiftning rörande ex vis värdeminskning å inventarier, byggnader och markanläggningar, dödsbopeskattning samt mervärdeskatt har även i år inverkat tyngande på taxeringsarbetet.

Mot bakgrunden av vad här och tidigare anförts om det komplicerade och ömtåliga arbete taxeringsmännen har att utföra framstår som högst befogat att det ekonomiska vederlaget för detsamma utmätas på ett tillfredsställande sätt. Det ideella intresse, som ligger bakom många taxeringsfunktionärens insatser, har med åren avtagit i styrka. Därom vittnar många avsägelser från erfarna taxeringsmän. Den årligen förekommande stora avgången i taxeringsmannakåren bottenar otvivelaktigt i missnöje med arvodestilldelningen. För många, förmodligen för flertalet, understiger timersättningen vad som skall uppnås för att den övre gränsen för låglön skall tangeras och för än fler vad som betingas av den som i kontoristbiträdeskarriären utför arbete på övertid. Det säger sig självt, att detta i längden är ett ohållbart tillstånd. Det kontinuerliga tillskottet av orutinerade och ofta efter kort tid avgående taxeringsfunktionärer medför vådor för rättssäkerheten. Först efter något eller några års befattning med taxeringsarbete förvärvar en taxeringsfunktionär den erfarenhet och balans, som är en nödvändig förutsättning för ett fullgott resultat.

Såsom tidigare räknar taxeringsmännen att utfå en förhöjning av arvoden, som svarar mot statstjänstemännens totala lönelöft både vad gäller kontanta och andra förmåner. För statstjänstemännen i allmänhet beräknas detta till 8,8 procent. Med hänsyn till taxeringsmännens allmänna arvodesläge kan det inte anses hållbart att begränsa deras förhöjning till enbart de generella lönetilläggen. Såsom tidigare tillkommer för deras del en ej tillgodosedd nollställningskompensation på 9 procent. Sammanlagt framkommer med tillämpning av det anförda en arvodesförhöjning av $(8,8 + 9)$ 17,8, avrundat 18 procent. Härutöver tillkommer kompensation för tillkomsten av nya distrikt, ökad volym och ökad svårighetsgrad i arbetet.

Inom taxeringsmannakåren ute i länen har framkommit krav på en arvodesförhöjning, som avgjort överstiger det procenttal, som här ovan redovisats. I vissa län har dessa krav underbyggts av enkäter bland taxeringsmännen. Hänsynstagande till vad sålunda framkommit och vidmakthållandet såvitt möjligt av en erfaren, skicklig och

samvetsgrant arbetande taxeringsmannakår kräver nu oundgängligen en avgörande satsning i arvodeshänseende. Styrelsen har kommit till den bestämda uppfattningen, att en uppräknig av arvodena med åtminstone 30 procent är erforderlig.

Särskilda fastighetstaxeringen

I finansdepartementets ämbetsskrivelse den 12.2.1971 anges att grundersättningen för den särskilda fastighetstaxeringen torde komma att beräknas efter 7 kronor per verkställd ny- och omtaxering jämte i förekommande fall visst belopp per särskilt fastighetstaxeringsdistrikt. Härutöver beräknas sedvanliga tilläggsbelopp tillkomma.

Berörda grundersättning baserar sig på 1967 års à-pris jämte procentuell uppräknig och allmänt tillägg fram t o m år 1970. Därvid har helt förbisetts den avgörande kvalitetsförändring, som den särskilda fastighetstaxeringen undergått sedan 1967. Denna taxering har i år haft att bygga på de regler, som tillämpades vid 1970 års allmänna fastighetstaxering. Den har krävt ett omfattande studium av lagtext och anvisningar och anpassningen till databehandling arbetstyngande kodsättning och detaljerad beslutsåtergivning. Det har förutsatts, att taxeringen skulle ske under medverkan av experter på fastighetsvärdering. Under sådana förhållanden är det uppenbart, att arvodena måste sättas vid helt annan nivå än den som gällt vid tidigare särskilda fastighetstaxeringar, vilket också framhållits av riksförbundet vid överläggningar i ämnet med företrädare för departementet och bekräftats av länsstyrelser, som särskilt yttrat sig i frågan. En organisation av den särskilda fastighetstaxeringen, bemannad på sätt som förutsatts, kräver ovillkorligen sådan attraktivitet i arvodeshänseende, att vederbörande animeras att åtaga sig förnyat uppdrag.

En särskild komplikation föreligger beträffande ifrågavarande arvodesättning, i det att densamma enligt ordalagen i ämbetsskrivelsen begränsats till verkställd ny- eller omtaxering. Emellertid får mycket arbete nedläggas på taxeringsärenden, som antingen föranleder avslag (ej minskning eller ökning av taxeringsvärdet med minst en femtedel) eller ock på given anledning upptagits till behandling utan att leda till ny- eller omtaxering. Sistnämnda ärenden torde åtminstone i vissa län ej ha redovisats till dataenheten men likväl ha påverkat arbetsbördan. Dessa ärenden torde i varje län i förhållande till sådana, som föranleder ny- eller omtaxering, uppgå till minst 50 à 75 procent. Anknytes arvoderingen enbart till ärenden av sistnämnda typ, måste vid bestämmande av grundersättningen hänsyn tagas till nu anmärkt förhållande. För innevarande år får också beaktas att arbetsförhållandena hos taxeringsnämnderna påverkats av den i början på arbetssäsongen inträffade strejken vid datakontor och lokala skattemyndigheter, som medfört eftersläpning och besvärande koncentration av arbetet. Hänsyn får också tagas till årets uppräknig av inkomsttaxeringsarvodena.

I vissa län har den särskilda fastighetstaxeringen åtminstone delvis handlagts av lokala taxeringsnämnder. Grundarvodet på 670 kronor bör i sådana fall förhöjas med skäligt belopp. Förbundet förutsätter att ersättningen till länsstyrelseutsedda ledamöter åtminstone i vad den avser beivrande av sammanträden – i likhet med vad

som gällde vid 1970 års allmänna fastighetstaxering – faller utanför belopp som angivits i den berörda ämbetskrivelsen. Den dag ersättning, som utgick år 1970, 75 kronor per sammanträde, är helt otillfredsställande. Beloppet bör sättas till minst 100 kronor.

Sammanfattning

Arvodena vid *inkomsttaxeringen* förhöjes i förhållande till 1970 års med 30 procent.

Grundersättningen vid *den särskilda fastighetstaxeringen bestämmes* – om den begränsas till ny- eller omtaxering – till belopp, som väsentligt överstiger den i ämbetskrivelsen den 12.2.1971 angivna – 7 kronor. Under inga förhållanden bör den understiga 15 kronor jämte tilläggsersättning enligt sedvanliga grunder.

Grundarvodet i lokala taxeringsdistrikt, som omhänderhaft särskild fastighetstaxering, bör höjas med skäligt belopp, förslagsvis med minst 200 kronor.

Ersättningen till länsstyrelseutsedda ledamöter för bevistande av sammanträden bör sättas till minst 100 kronor.